

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Η πανδημία από τη σκοπιά των Κοινωνικών Επιστημών

Κατά τον τελευταίο χρόνο, η εξάπλωση της πανδημίας covid-19 επέφερε μια σειρά δομικών αλλαγών στην ανθρώπινη επικοινωνία, τις εργασιακές σχέσεις, την οικονομία, τις εκπαιδευτικές διαδικασίες, τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών. Η νέα αυτή πραγματικότητα δεν θα μπορούσε να μην επηρεάσει τον ερευνητικό προσανατολισμό της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών (ΣΚΕ) του Πανεπιστημίου Κρήτης. Πολλά μέλη του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού της Σχολής συμμετέχουν με πρωτότυπες εργασίες στη διεθνή επιστημονική συζήτηση, η οποία επιχειρεί να αποτυπώσει και να ερμηνεύσει τις επιπτώσεις της πανδημίας σε μεγάλο φάσμα της σύγχρονης ζωής. Επειδή τα πορίσματα των σχετικών μελετών δεν είναι φρόνιμο να συζητούνται μόνο μεταξύ των ειδικών, η ΣΚΕ αποφάσισε να οργανώσει έναν εξωστρεφή κύκλο σεμιναρίων, με τίτλο «*Η πανδημία από τη σκοπιά των Κοινωνικών Επιστημών*», ο οποίος δεν απευθύνεται μόνο στα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, αλλά και στην ευρύτερη κρητική κοινωνία.

Η τέταρτη συνάντηση του παραπάνω θεματικού κύκλου, η οποία έχει τίτλο: «**Covid 19, το αγαθό της υγείας και οι ευάλωτες ομάδες: Η περίπτωση των Καταστημάτων Κράτησης και του έγκλειστου πληθυσμού**» θα διεξαχθεί την **Τρίτη, 20 Απριλίου 2021, στις 20:00**. Εισηγήτρια θα είναι η **Όλγα Θεμελή**, Αναπληρωτρια Καθηγήτρια Εγκληματολογικής Ψυχολογίας, Τμήμα Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης και σχολιαστής ο **Νικόλαος Κουλούρης**, Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο Κοινωνική Πολιτική και Ιδρυματική και Εξωιδρυματική Μεταχείριση Εγκληματιών, Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.

Περίληψη:

Η φυλακή, το πιο αντιπροσωπευτικό ίδρυμα ολοκληρωτικού χαρακτήρα, επιδρά καταλυτικά στην προσωπικότητα των κρατουμένων καθιστώντας τους μια ιδιαίτερα ευάλωτη κοινωνική ομάδα που έχει ανάγκη όμεσης παρέμβασης, ιδιαίτερα σε περιόδους μεγάλων κρίσεων, όπως αυτή που διανύουμε. Ο κρατούμενος ωστόσο παραμένει υποκείμενο δικαιωμάτων. Υπογραμμίζεται μάλιστα, ότι τα δικαιώματα του έγκλειστου πληθυσμού είναι θεσμικά τα ίδια ως προς το περιεχόμενό τους με τα αντίστοιχα δικαιώματα των ελεύθερων πολιτών, διαφέροντας μόνο ως προς τον τρόπο άσκησής τους. Ωστόσο παρά τις συνταγματικές επιταγές του νόμου, η στέρηση της ελευθερίας δεν περιορίζει, ως όφειλε, μόνο «την προς τόπο κίνηση». Η φυλακή καταλύει πλήθος εννόμων αγαθών μεταξύ των οποίων εκείνο της υγείας, της επικοινωνίας, της εργασίας, της γενετήσιας ελευθερίας κ.λπ. Όπως αποδεικνύεται από ερευνητικά δεδομένα, ο εγκλεισμός αποτελεί χώρο υψηλού κινδύνου διακύβευσης ακόμα και του υπέρτατου εννόμου αγαθού της ζωής. Παρά την αύξηση των θανάτων

κατά τη διάρκεια της κράτησης -τόσο από φυσικά όσο και από βίαια αίτια (αυτοχειρία, χρήση ουσιών, συμπλοκές)- το Σύστημα Ποινικής Δικαιοσύνης δεν φαίνεται να επιδεικνύει τη δέουσα προσοχή.

Η δε πανδημία ανέδειξε εκ νέου τα διαχρονικά προβλήματα της φυλακής, επιδεινώνοντας τις ήδη δυσμενείς συνθήκες που επικρατούν στη δική μας, κατ' ευφημισμό δικαιοκρατία, παρά τις πολλαπλές και διαχρονικές καταδίκες της χώρας μας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Ο υπερπληθυσμός που εξ ορισμού αποκλείει κάθε δυνατότητα τήρησης αποστάσεων, η μη έγκαιρη λήψη μέτρων αποσυμφόρησης, η απουσία στοιχειωδών όρων υγιεινής, η έλλειψη ιατρικού και υγειονομικού προσωπικού και, παράλληλα, η πλήρης αδιαφάνεια, η ανύπαρκτη πληροφόρηση, αλλά και η ακραία κοινωνική στέρηση - καθώς για ένα περίπου χρόνο έχει ανασταλεί κάθε δραστηριότητα εντός του χώρου (εκπαιδευτικά προγράμματα, επισκεπτήρια κ.λπ) - αναμένεται να οδηγήσουν σε δραματικές καταστάσεις.

Από το ιδεώδες της επανένταξης, στην «αχρηστευτική» λειτουργία της ποινής; Από τον περιορισμό της ελευθερίας, στο θάνατο;

Η παρακολούθηση του Διεπιστημονικού Σεμιναρίου είναι δωρεάν.

Η διαδικτυακή παρακολούθηση του Διεπιστημονικού Σεμιναρίου είναι δυνατή μέσω του συνδέσμου zoom:
<https://zoom.us/j/96890607119?pwd=c0tiNlpWQTdVNHF SVjg4OCt6bmhBdz09>
Meeting ID: 968 9060 7119, Passcode: 328130

Η σελίδα του Σεμιναρίου στο Facebook είναι: www.shorturl.at/dgCDW

Για το Πρόγραμμα του Σεμιναρίου δείτε εδώ:
<https://www.soc.uoc.gr/publicity/seminar-ske/>

Η Επιτροπή του Διεπιστημονικού Σεμιναρίου της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών:

Αλέξανδρος Κεσσόπουλος (Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης)
Θεανώ Κοκκινάκη (Τμήμα Ψυχολογίας)
Βαγγέλης Νικολαϊδης (Τμήμα Οικονομικών Επιστημών)
Ελένη Φουρναράκη (Τμήμα Κοινωνιολογίας)